

Bilag 1: Baggrund for nedbringelse af Ishøj Kommunes gæld

I forbindelse med den årlige årsafslutning og opgørelse af mellemværender med Ishøj Forsyning har administrationen set nærmere på pejlemærkerne vedrørende kassebeholdning og gæld op mod Ishøj Kommunes økonomiske politik og Byrådets vision omkring en robust økonomi.

De to pejlemærker i den økonomiske politik tilsiger at kommunen ”bør have en gennemsnitlig kassebeholdning på mellem 150-200 mio. kr. når den igangværende ekstraordinære høje anlægsaktivitet er afviklet”, og at ”Ishøj Kommunes gæld skal nedbringes til et landsgennemsnitligt niveau.”

Kommunen havde ved udgangen af 2024 en gennemsnitlig kassebeholdning på 302,0 mio. kr.

På baggrund af de budgetterede afdrag samt ekstraordinære afdrag i 2024 (Byrådssag nr. 5 januar 2024) kan kommunens gæld pr. 31.12.24 opgøres til 115,2 mio. kr. Det svarer til ca. 4.900 kr. pr. indbygger, hvilket er ca. 5.000 kr. under landsgennemsnittet.

De to pejlemærker i den økonomiske politik er således mere end imødekommet siden vedtagelsen af den økonomiske politik i 2022. Den nuværende gennemsnitlige kassebeholdning ligger således 100-150 mio. kr. over pejlemærket i den økonomisk politik.

I forbindelse med selskabsgørelsen af Ishøj Varmeforsyning besluttede Byrådet (sag 115, 6. juni 2023), at når Varmeforsyningen fik tilbagebetalt sit mellemværende til kommunen skulle dette anvendes til at afdrage gæld. Ishøj Forsyning har ultimo 2024 afdraget i alt 40 mio. kr.

Der er derfor nu mulighed for at se nærmere på om den likviditet, der ligger ud over pejlemærket skal anvendes til yderligere ekstraordinær gældsnedbringelse.

Administrationen har taget kontakt til KommuneKredit, med henblik på at opgøre udgiften til en samlet indfrielse af gælden. KommuneKredit oplyser, at der med dagens renteniveau kan opgøres en samlet indfrielsesværdi på 115,2 mio. kr. Ved indfrielse af alle kommunens lån er der dermed en mindre kursgevinst. Kursgevinsten skyldes, at lånene er optaget, mens renten var lav, og med de nuværende højere renter og dermed lavere kurser kan lånet indfries til en lavere kurs end restgælden.

Ved en fuld gældsafvikling vil den gennemsnitlige kassebeholdning umiddelbart blive reduceret med det tilsvarende beløb over det kommende år. Samtidig reduceres kommunens udgifter til renter og afdrag med ca. 30 mio. kr. pr. år. Der vil derfor ske en modgående kasseopbygning i de efterfølgende år, se bilag. Der vil således gå 3-4 år, før kommunen er tilbage på det nuværende kassebeholdningsniveau på ca. 300 mio. kr., alt andet lige.

Denne kasseopbygning forudsætter, overordnet set, at kommunen overholder de øvrige pejlemærker i den økonomiske politik. Dvs. af servicerammen og anlægsrammen overholdes, og at indtægter fra skatter, tilskud og udligning fortsætter der det nuværende niveau. Såfremt disse forudsætninger overholdes, vil kasseopbygningen ske hurtigere end på 3-4 år, jf. bilag.

For at få et billede af kommunens umiddelbare disponible kassebeholdning kan denne vises pr. ultimo 2024:

Tabel 1	Mio. kr.
Gennemsnitlig kassebeholdning 4. kvrt.	302,0
Gæld – Renovationsordningen**	-13,9
Tilgodehavende, Ishøj Varmeværk*	6,7
Anlægsoverførsler - 2024 til 2025	-88,6
Driftsoverførsler – 2024 til 2025	-3,0
Disponibel kassebeholdning	203,2

*Pt. ikke afregnet. Afventer revision.

** Afregnes via takster og/eller investeringer på området. Endelig afklaring udestår.

Den disponible kassebeholdning er, jf. Tabel 1, sammensat af den gennemsnitlige kassebeholdning, tillagt tilgodehavende og fratrukket gæld og uforbrugte anlægsmidler. Den disponible kassebeholdning har dermed et niveau på ca. 150 mio. kr., hvis og såfremt alle anlæg realiseres i de kommende år. Tilsvarende er der ikke indregnet eventuelle køb og salg af jord og fast ejendom.

Størrelsen af den disponible beholdning skal ses i forhold til risikoen for, at kommunen kan blive ramt af økonomiske stød, der gør det påkrævet at have en finansiel buffer. Fx vil en stigning i overførselsudgifter som følge af lavkonjunktur have en umiddelbar likviditetseffekt. Historisk set har en lavkonjunktur ramt Ishøj som en af landets første kommuner, med deraf stigende arbejdsløshed, udgifter til kontanthjælp mv. Konkret vil et fald i beskæftigelsesgraden på 10 % medføre en merudgift vedr. overførselsudgifterne på ca. 25 mio. kr. i året og tilsvarende likviditetspåvirkning.

Det skal bemærkes, at kommuner som udgangspunkt ikke kan optage lån og at lån der er tilbagebetalt ikke kan genoptages på et senere tidspunkt. Hvis Ishøj Kommune, mod forventning, får brug for at låne fremadrettet er disse muligheder begrænsede. Mulighederne for låneoptagelse er reguleret af låndispensations reglerne, hvor der bl.a. låndispensation til energibesparende foranstaltninger. Hertil kommer, at der ved de årlige økonomiaftaler ofte afsættes lånepuljer, der kan søges af kommuner med lav likviditet.

Såfremt Ishøj Kommune vælger at afdrage kommunens samlede gæld (excl. støttede lån til ældreboliger), skal formuleringerne i den økonomiske politik tilpasses. Såfremt indstillingen følges, tilpasses den økonomiske politik Ad. punkt 4 til følgende:

Ad. Punkt 4. Ishøj Kommunes gæld skal søges fastholdt på et minimum og at lån kun optages i helt særlige situationer.

Kommunens gæld er et udtryk for de forpligtelser kommunen har i forhold til fremtidige udgifter til renter og afdrag.

Derved begrænser gæld kommunens fremtidige handlemuligheder.

Ishøj Kommune arbejder for at have gæld på et minimum og at lån derfor kun optages i helt særlige situationer.